

RIKSDAGENS PROTOKOLL.

1916. Första kammaren. Nr 99.

Lördagen den 16 december.

Kammaren sammanträdde kl. 10,30 f. m.

Upplästes och lades till handlingarna följande från justitiedepartementet ankomna

Protokoll, hållet inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet den 13 december 1916.

Till justitiedepartementet hade från Kungl. Maj:ts befallningshavande i Södermanlands län insänts en den 9 december 1916 dagtecknad riksdagsmannafullmakt av innehåll, att sedan f. d. universitetskanslern greve Axel Fredrik Claesson Wachtmeister blivit av länets landsting utsedd till ledamot av riksdagens första kammare för en tid av sex år, räknade från och med den 1 januari 1913, men denna plats blivit ledig, vid förrättning enligt 14 § av lagen om val till riksdagen direktören *Aug. Stålberg* i Eskilstuna blivit utsedd att inträda såsom ledamot av nämnda kammare för tiden till den 1 januari 1919.

Vid den granskning av fullmakten, som företogs inför statsrådet och chefen för justitiedepartementet samt vidare av vederbörande fullmäktige i riksbanken och riksgäldskontoret, framställdes mot fullmakten icke någon anmärkning.

Protokoll över vad sålunda förekommit skulle jämte den granskade fullmakten överlämnas till första kammaren.

I ämbetet:

K. Söderwall.

Upplästes en till kammaren inkommen skrift, så lydande:

Till riksdagens första kammare.

Med anledning av ändrade tjänsteförhållanden får jag härmed vördsamt avsäga mig ledamotskapet av riksdagen såsom representant för Älvsborgs län i första kammaren.

Ulricehamn den 7 december 1916.

Carl Eklundh,
regementsläkare.

På gjord proposition godkände kammaren det hinder, som herr Eklundh åberopat till stöd för sin avsägelse av riksdagsmannabefattningen.

På sedermera av herr talmannen gjord framställning beslöt kammaren att till Konungen avlåta skrivelse med anmälan om den gjorda avsägelsen samt den därigenom inom kammaren uppkomna ledigheten, varefter ett i sådant avseende uppsatt förslag till underdånig skrivelse upplästes och godkändes.

Anmälades och godkändes riksdagens kanslis förslag till paragrafer i riksdagsbeslutet:

nr 71, i avseende å statsregleringen och rörande de med statsverket gemenskap ägande ämnen;

nr 101, angående förordning om krigskonjunkturskatt; samt
nr 102, angående beräkning av bevillningarna för år 1917.

Protokollsutdrag härom justerades.

Till åtlydnad av Kungl. Maj:ts nådiga kallelse avgingo herr talmannen och kammarens ledamöter kl. 10,50 f. m. till slottskapellet, där riksdagspredikan hölls av vice pastorn H. G. E. Bokander.

Efter gudstjänstens slut begav sig kammaren till rikssalen, där jämväl andra kammaren infann sig. Sedan herr statsrådet och chefen för civildepartementet von Sydow uppläst Kungl. Maj:ts nådiga förordnande för hans excellens herr statsministern Hammar-skjöld att å Kungl. Maj:ts vägnar avsluta riksdagen samt talmännen var för sig framfört kamrarnas undersåtliga välönskningar och riksdagsbeslutet blivit av herr statsrådet och chefen för civildepartementet uppläst, förklarade å Kungl. Maj:ts vägnar hans excellens herr statsministern 1916 års lagtima riksdag vara avslutad.

Efter det första kammarens ledamöter återkommit till samlingsrummet och där intagit sina platser, framträdde greve Hugo Hamilton till talmansbordet och yttrade:

Mina herrar! Innevarande års riksdag har nu officiellt avslutats på dagen ett halvt år efter det dess egentliga arbete slutförts. Den gamla sedvänjan att efter avslutningsceremonien åter samlas här en stund för att tacka varandra för gott samarbete och taga avsked har denna gång icke stor betydelse. För mig personligen skall 1916 års riksdag alltid fortleva i dyrbart minne på grund av de många bevis på vänskap och förtroende, som kommit mig till del.

Inom en månad härefter skola ni, mina herrar, åter samlas till nytt riksdagsarbete, som denna gång kanske blir ännu mer krä-

vande än tillförne. Innan dess infaller julhögtiden — julhögtiden, som nu för tredje gången skall firas i blod och förödelse över all världen. Från miljoner hjärtan skall då stiga upp en och samma bön — den gamla, den första julbönen om frid på jorden. Huruvida en brottslig tid skall lyckas utverka bönhörelse, det får framtiden utvisa.

Gud bevara Konung och fosterland!

Detta tal besvarades av greve Klingspor i följande ordalag:

Herr greve! Det är en lång och prövande riksdag, som nu är avslutad; särskilt den förra hälften av riksdagen har varit för vår talman synnerligen krävande. Men ni, herr greve, har alltid med friskt mod lett kammarens förhandlingar, med skärpa och klarhet framställt propositionerna och slutligen visat oss samtliga personlig välvilja. För detta, herr greve, anhåller jag nu å ledamöternas i första kammaren vägnar få frambära till eder vår vördnadsfulla tacksamhet.

Jag begagnar också detta tillfälle att nu, när julen snart stundar, få önska eder en god och fridfull julhelg. Jag vågar också uttala den förhoppning, att vi, då snart ett nytt riksmöte börjas, måtte samlas här med friska krafter och bibehållen hälsa och att vi då måtte få arbeta under eder ledning.

Tack, greve Hugo Hamilton! Farväl!

Kammarens ledamöter åtskildes kl. 11,55 f. m.

In fidem
A. v. Krusenstjerna.